

Камерадун gizona (Человек с киноаппаратом),
Dziga Vertov, 1929.

ARTE ETA TEKNOLOGIA: IKUS-ENTZUNEZKOAK

Egilea:
Aida Vallejo Vallejo
UPV/EHU

AURKEZPENA:

“Arte eta teknologia: Ikus-entzunezkoak” izeneko kurtsoaren atal bat sortzen dute testu hauek. Euskal Herriko Unibertsitateak (UPV/EHU) argitaratu ditu OCW (Open Course Ware) proiektuaren barne.

Kurtso osoa ikusteko, bilatu web-gune honetan: ocw.ehu.es, 6. zk. (2013 urtean), “Giza Zientziak” (“Arte y Humanidades”) atalean .

Nola aipatu:

Vallejo, Aida (2013) “Arte eta teknologia: Ikus-entzunezkoak”, OCW UPV/EHU-an, 6.zk. <http://ocw.ehu.es> (Lizentzia Creative Commons: BY-NC-SA)

Egile eskubideei buruzko argibideak:

Lan hau Creative Commons lizentziapean argitaratuta dago. Horregatik erabiltzaileak kopiatzeko, banatzeko eta komunikatzeko baimena dauka honako baldintza hauek betetzen badira: egilea aipatu, helburu komertzialetarako ez erabili, eta jatorrizko materiala edo egokitutako materiala berriro argitaratzen baditu, hauek libreki lizentzia berdinpean eskaini.

Lan honetan erabilitako irudi gehienak Creative Commons lizentziapean argitaratuta daude. Jatorrizko web-gunea ikusteko, klikatu irudiaren alboko gezia.

Beste kasuetan, irudien autoreak aipatzen dira, Jabetza Intelektualaren legeak betez.

3.Gaia:

ESPAZIOA

3. Gaia: ESPAZIOA (aurkibidea)

- ***Irudiaren teknologiak:***
  - ***2D-3D.***
  - ***Objektiboa: funtzionamendua eta motak.***
  - ***Eremu-sakonera eta foku-distantzia.***
  - ***Formatuak, kalitateak eta proiektzio-tamainak.***
- *Euskarriak eta kamera-mugimenduak.*
- *Espazioa ikus-entzunezkoetan - kontzeptuak:*
  - *Plano/hartualdi/sekuentzia/eszena. Plano-sekuentzia.*
  - *Espazio filmiko: Eremua/eremuz kanpokoa.*
  - *Eszenografia eta atrezzo.*

TEKNOLOGIAK

1.2D-3D IRUDIAK

2.IRUDIAREN TAMAINA

3.ESPEZIOAREN ERREPRESNTAZIOA

4.OBJEKTIBOAREN FUNTZIONAMENDUA

1.LEIAR-MOTAK

2.ZOOM (ANALOGIKO/DIGITAL)

5.EREMU-SAKONERA eta FOKU-DISTANTZIA

6.FORMATUAK, KALITATEAK, TAMAINAK

2 Dimentsio

Imagen de As6673 publicada en Wikimedia Commons

Errealitatearen 3 dimentsioak 2 dimentsio bihurtzen dituzte Kamera tradizionalak (altuera eta zabalera).

Perspektibari esker lortzen da sakontasun-sentsazioa.

3 Dimentsio

>

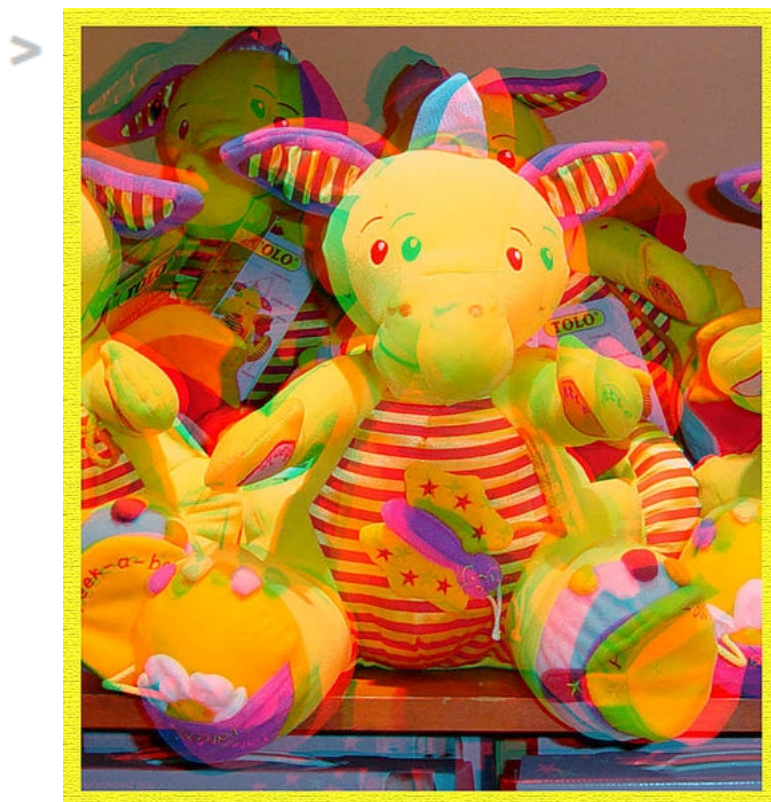
Imagen de Hasseli publicada en Wikimedia Commons

3D Irudiak:

2 kamera edo objektibo lotuta elementu bera grabatzen dute, baina bi enkoadraketa desberdinekin (zentimetro batzuk aldenduta, begiak imitatuz).

Gero Kolore-iragazte egiten da (horregatik betaurreko bereziak behar dira ikusteko)

3 Dimentsio

Imagen de Leonard G. en en.Wikipedia, publicada en Wikimedia Commons.

3 dimentsioko irudia lortzeko, 2 argazki egin enkoadraketa ea berdinak erabiliz (bigarrena pixka bat aldenduta eskuinetara). Irudi-edizio programa erabiliz, bi irudiak gainjarri.

Kamera batzuek automatikoki eginten dituzte 3D argazkiak.

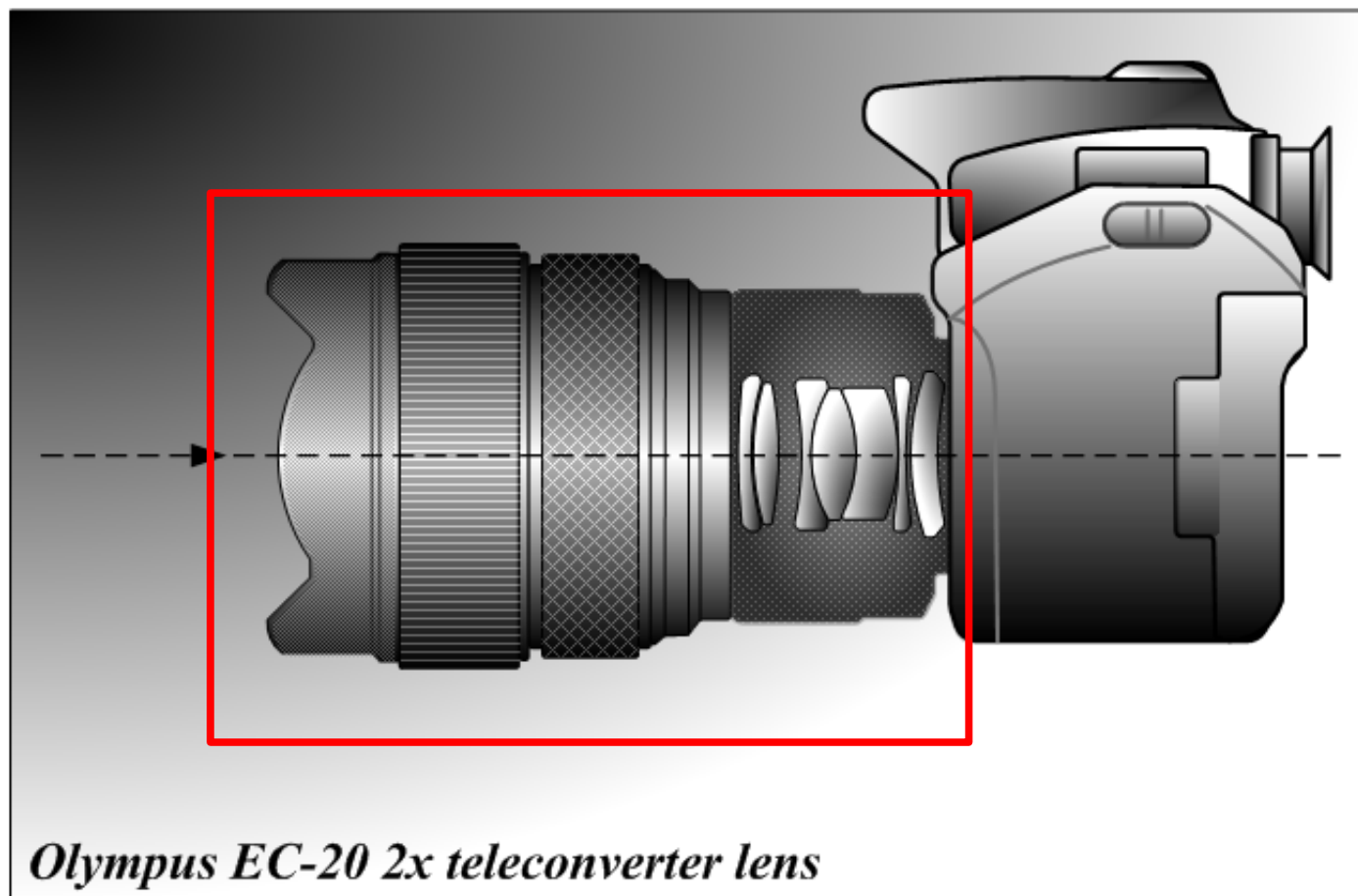

Irudiaren tamaina

Irudia hartu baino lehen, inprimatzeko edo proiektatzeko tamaina kontuan hartu behar da.

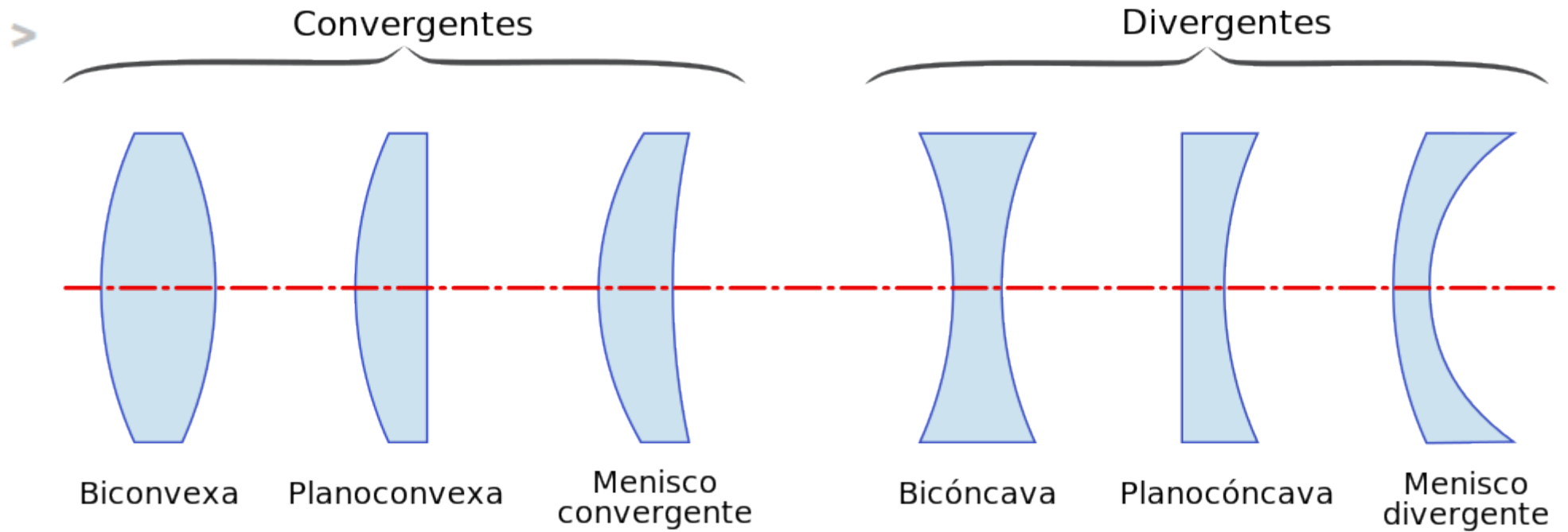
Espazioaren irudikapena (distantziaren araberako plano-motak) modu desberdinean erabiltzen da pantailaren tamainaren arabera.

OBJEKTIBOA

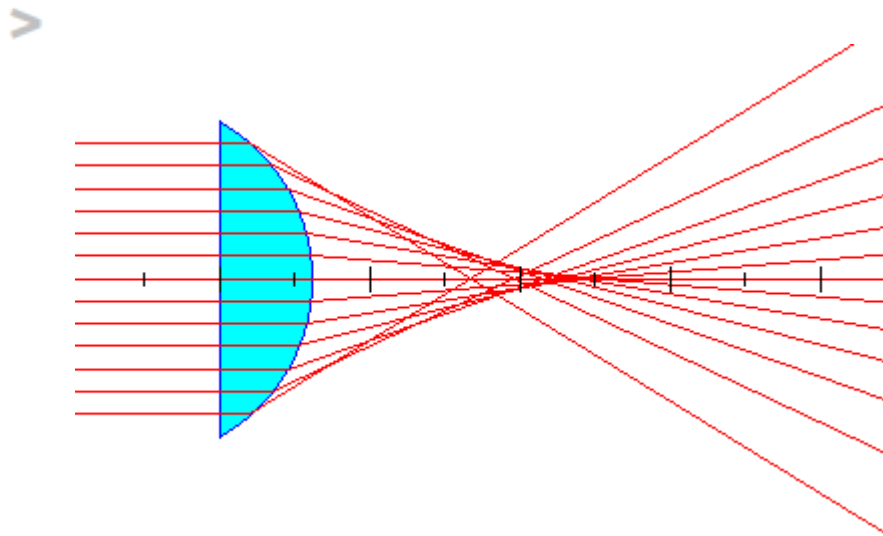
*Imagen de Tamasflex
publicada en Wikimedia
Commons*

Leiarrak

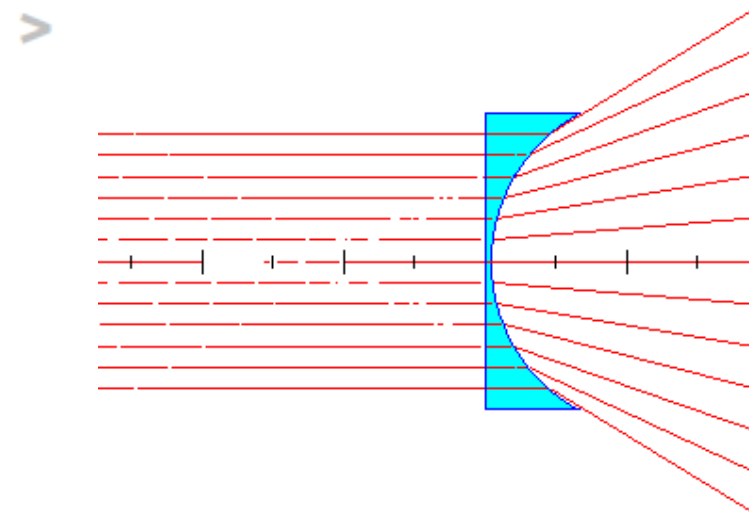

Imagen de Lens2.png: Guam, trabajo derivado de Jfmelero (Lens2.png) y publicada en Wikimedia Commons

Leiar-motak (konbergente/dibergente)

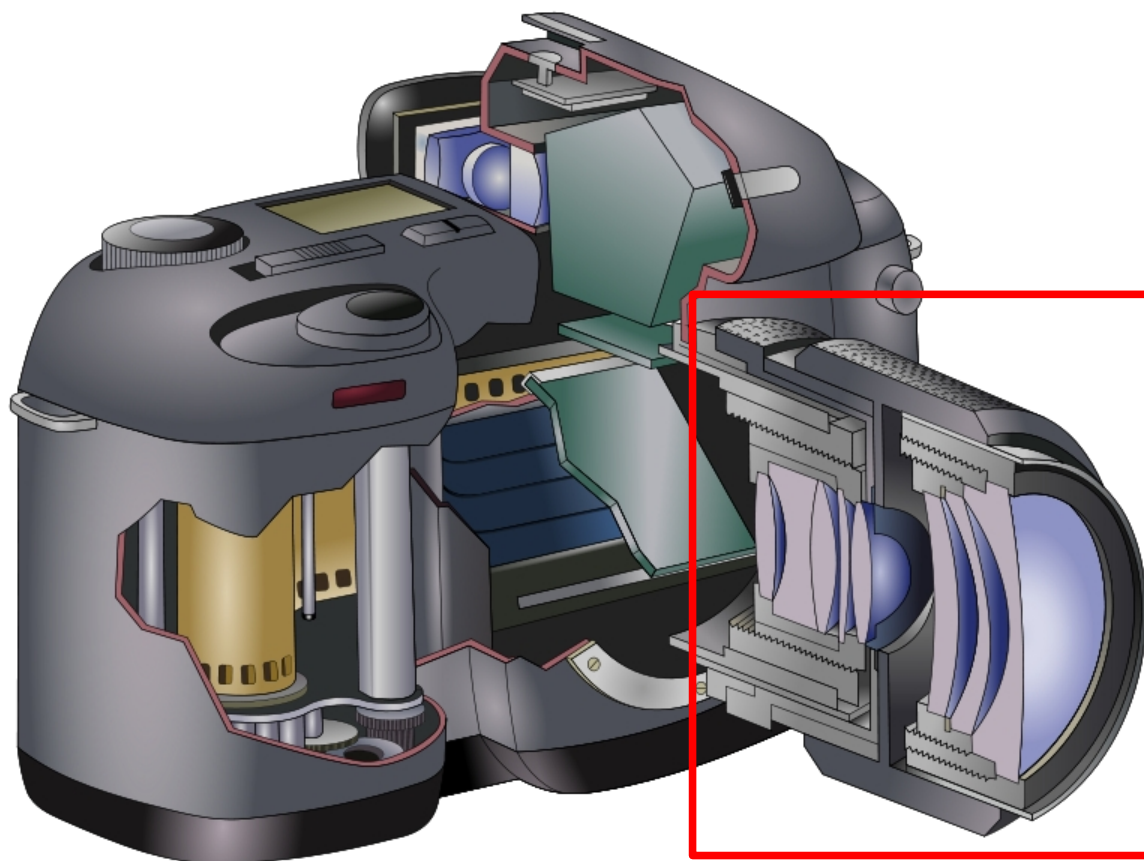
LEIAR CONBERGENTE
(DIOPTRI POSITIBOAK)

LEIAR DIBERGENTE
(DIOPTRIA NEGATIBOAK)

*Imágenes de Dbfls en
Wikipedia publicadas
en Wikimedia
Commons*

Objektiboaren leiarrak

Objektiboak mota desberdinetako leiarrak ditu barruan, bai konbergente eta dibergenteak.

Imagen de Anuskafm publicada en Wikimedia Commons

Objektibo eta diafragma

Imagen de Takekazu Omi de Flickr publicada en Wikimedia Commons.

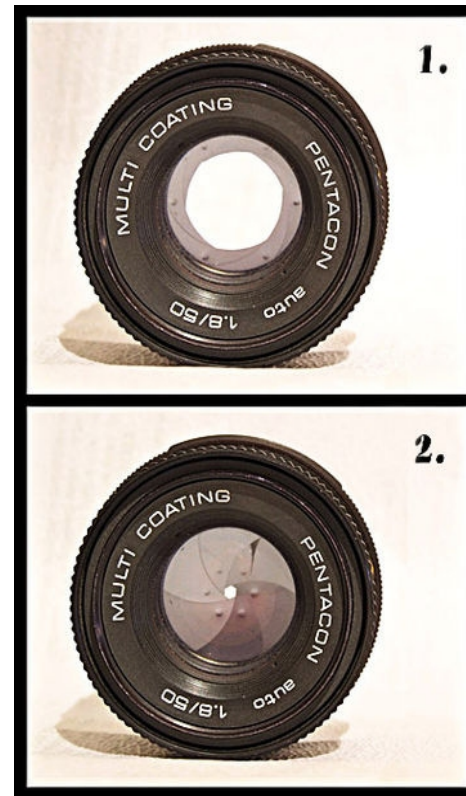

Imagen de Mohylek publicada en Wikimedia Commons

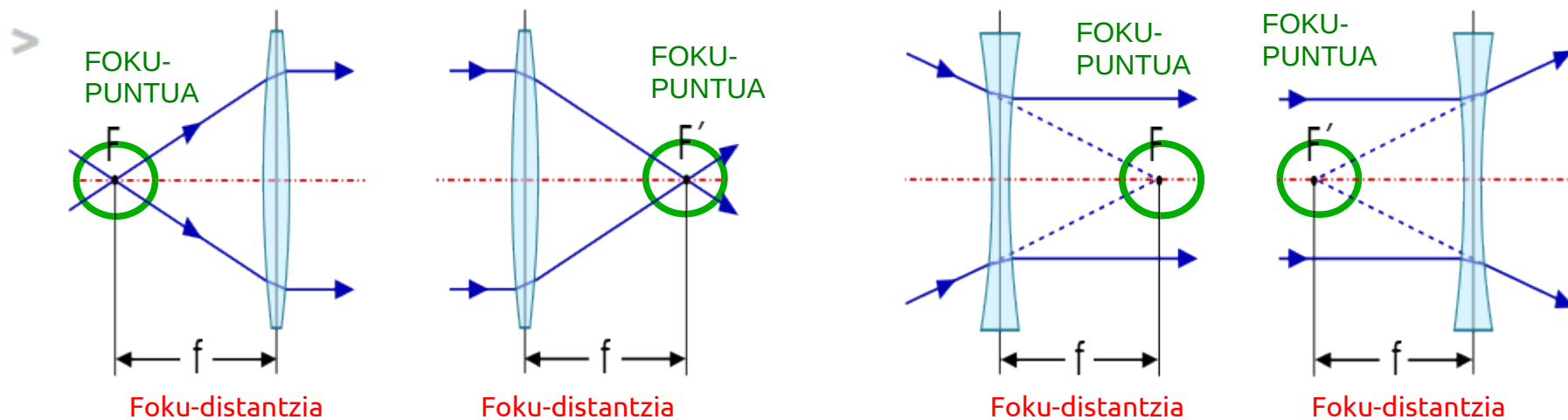
Leiarak
diafragmaren
aurrean
kokatuta
daude.

OBJEKTIBOAREN EZAUGARRIAK

Objektiboan ezaugarriei buruzko informazioa agertzen da idatzita::

- Gehienezko diafragma-irekiera (*adibidez: 1:4-5.6*)
- Foku-distantzia (*adibidez: 70-300 mm*)
- Fokuratzeko gutxieneko distantzia (*adibidez: MACRO 0.38m/1.3ft*)

Distancia focal

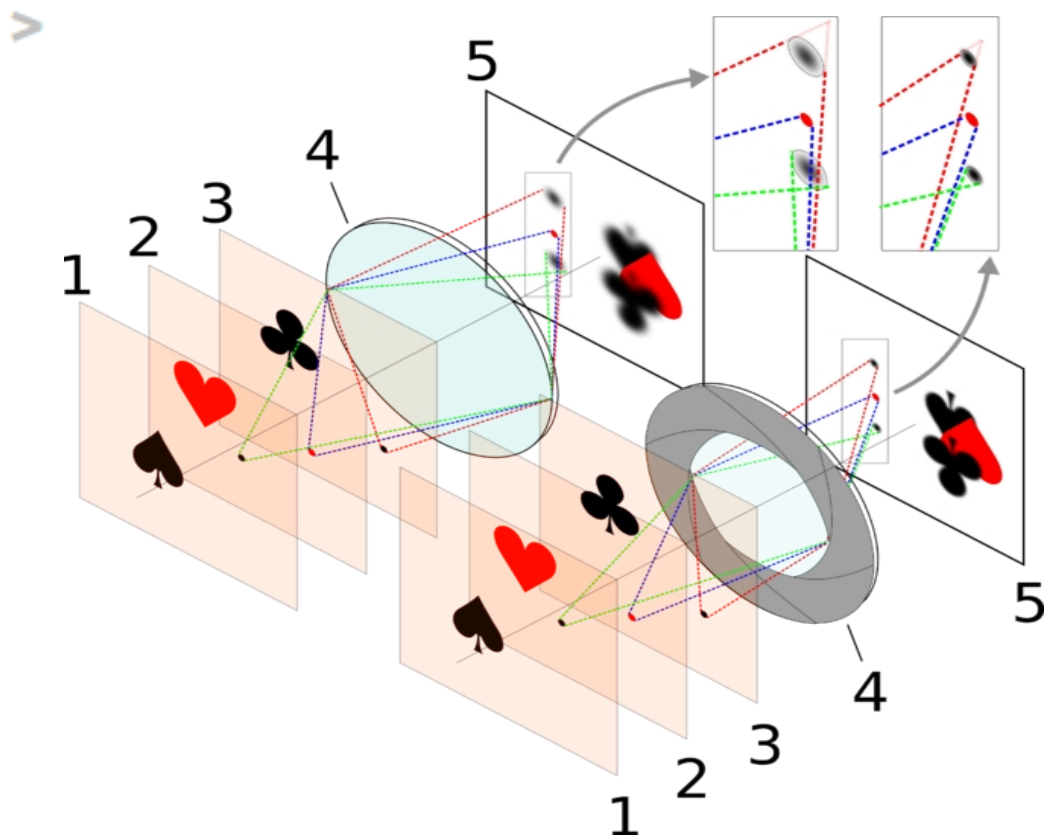

Imagen Jfmeletero derivada de la imagen de Henrik, publicada en Wikimedia Commons

Foku-distantzia:
Leiarra eta foku-puntuaren arteko distantzia

Eremu-sakonera

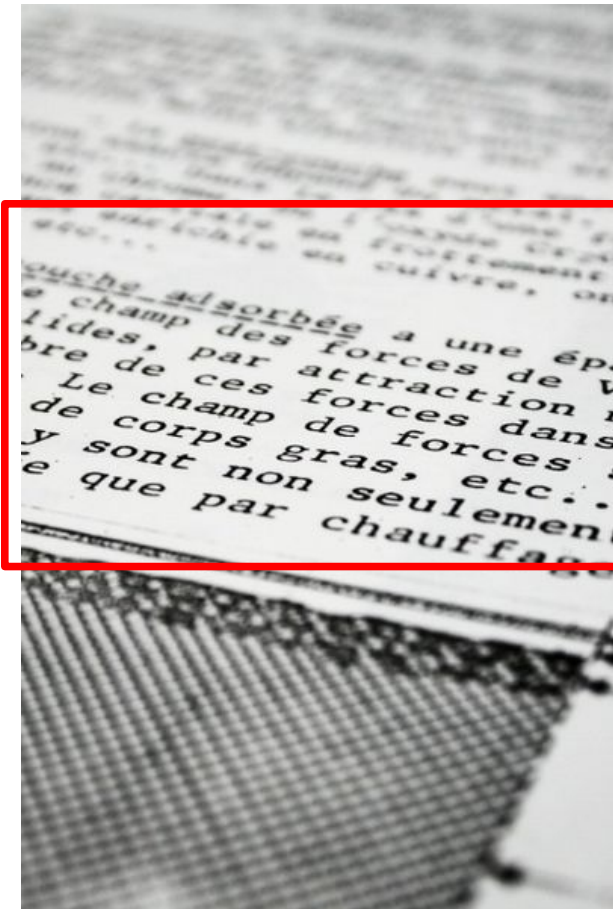

Imagen de Chabacano publicada en Wikimedia Commons

Objektuak fokuratuta agertzen dira espazio zati mugatuan. Distantzia hori eremu-sakonera da.

Eremu-sakonera

Eremu-sakonera gehiago: fokuratuta dagoen espazioa handiagoa da.

Eremu-sakonera gutxiago: fokuratuta dagoen espazioa txikiagoa da.

Eremu-sakonera

Eremu-sakoneren eragileak:

1) Foku-distantzia:

Foku-distantzia $>$: Eremu-sakonera $<$ (teleobjektibo)

Foku-distantzia $<$: Eremu-sakonera $>$ (angeluandi)

2) Diafragma

irekiago ($f4$) : Eremu-sakonera $<$

itxiago ($f11$) : Eremu-sakonera $>$

3) Kamera eta grabatutako objektuaren arteko espazioa:

distantzia handiagoa : Eremu-sakonera $>$

distantzia txikiagoa : Eremu-sakonera $<$

Eremu-sakonera vs Obturadore/diafragma

Eremu-sakonera handiagoa
F/9.9, 1/30 segs.

Eremu-sakonera txikiagoa
F/3,9, 1/125 segs.

Diafragmaren irekiera eta obturadorearen abiadura konbinatuz, eremu-sakonera desberdineko argazkiak lor daitezke.

Objektibo-motak

1. Foku-distantzia finkoa:
  1. Normal
  2. Teleobjektibo
  3. Angeluhandi (Makro)
  4. Arrain-begi
2. Foku-distantzia aldakorra:
  1. Zoom

Kontuz!

*OBJEKTIBOEK
FOKURATZE ETA
ENKOADRAKETA
ALDATZEN DITUZTE*

Objektibo normal

Ez du irudia
deformatzen

Imagen de Vincent Quach (invincible) publicado en Wikimedia Commons

Teleobjektibo

Kameratik
urrun
dauden
objektuen
argazkiak
hartzeko

Angeluhandi

Kameratik
hurbil
dauden
objektuen
argazkiak
hartzeko

Por Gisling (Trabajo propio) [GFDL (<http://www.gnu.org/copyleft/fdl.html>) undefined CC-BY-SA-3.0 (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>)], undefined

Angeluhandi

Imagen de Jesusgela publicada en Wikimedia Commons

Arrain-begi

*Imagen de Janne publicada en Flickr,
via Wikimedia Commons*

Makro

>

Imagen de Inkub0 publicada en Wikimedia Commons.

Kameratik oso hurbil dauden objektuen argazkiak hartzeko.

Zoom

*Imagen de Trainler publicada en
Wikimedia Commons*

Leiar-
konbergente
eta
dibergenteak
konbinatzen
ditu.

Biratzera-
koan
leiarren arteko
distantzia
aldatzen da.

Zoom analogiko edo digital

X14

X18

Errealitatean zoom digitala ez da benetako zooma.

Koadroaren zati bat handitzean datza, eta horregatik pixelatzen da irudia.

*Imagen de Husvedt
publicada en
Wikimedia Commons*

Estekak

- Objektibo-motak:
<http://www.thewebfoto.com/2-hacer-fotos/206-el-objetivo/>
- Argazkigintza, objektibo-motak, etab.:
<http://web.usal.es/~anagv/arti3.htm>
- Bergazki elkarte argazkizalea: informazioa, teknika, proiektuak, etab.:
<http://www.bergazki.net/apuntes/como-funciona-esto>